

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 5Sa/19/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7021200436
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Petra Vysaníková
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7021200436.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach, sudkyňou JUDr. Petrou Vysaníkovou, v právnej veci žalobkyne: F. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. N., Ž. XX, proti žalovanému: Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne, tá so sídlom v Bratislave, Ul. 29. augusta 8-10, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.03.2021 takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a**.

Účastníkom **n e p r i z n á v a** právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Správnu žalobou zo dňa 01.07.2021, doručenou Krajskému súdu v Košiciach ako správneho súdu (ďalej aj súd) dňa 02.07.2021, sa žalobkyňa domáhala zrušenia rozhodnutia žalovaného č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.03.2021, ktorým žalovaný odvolanie žalobkyne zamietol v celom rozsahu a potvrdil rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredie (ako správny orgán prvého stupňa) č. XXX XXX XXXX X zo dňa 03.12.2021 (správne malo byť 03.12.2020), a vrátenia veci správneho orgánu prvého stupňa na nové konanie.

administratívne konanie

2. Správny orgán prvého stupňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 03.12.2020 podľa § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon o SP alebo zákon č. 461/2003 Z. z. alebo zákon o sociálnom poistení) žalobkyňu zvýšil od 01.01.2021 starobný dôchodok na 723,50 eur mesačne a vdovský dôchodok na 146,50 eur mesačne. Proti tomuto rozhodnutiu správneho orgánu prvého stupňa podala žalobkyňa odvolanie v ktorom uviedla, že s rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa nesúhlasí a žiada zvýšiť starobný dôchodok od 01.01.2021 na sumu 1 130,30 eur mesačne a vdovský dôchodok od 01.01.2021 na 266,90 eur mesačne. O odvolaní žalobkyne rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím.

3. Žalovaný v napadnutom rozhodnutí skonštatoval, že postup správneho orgánu prvého stupňa bol správny, a preto jeho rozhodnutie zo dňa 03.12.2020 potvrdil a odvolanie žalobkyne zamietol.

4. Svoje rozhodnutie žalovaný odôvodnil tým, že žalobkyňu bol rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXX X zo dňa 08.03.2002 podľa § 45 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení (ďalej aj zákon č. 100/1988 Zb. alebo ZoSZ alebo zákon o sociálnom zabezpečení) od 29.01.2002 priznaný vdovský dôchodok v sume 4 072 Sk mesačne. Starobný dôchodok bol žalobkyňu priznaný od

11.01.2005 podľa § 65 a § 274 zákona č. 461/2003 Z. z., rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXX X zo dňa 09.04.2005 v sume 12 584 Sk mesačne.

Žalovaný ďalej uviedol, že rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 03.12.2020 bol žalobkyni podľa § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z. z. zvýšený starobný dôchodok (vyplácaný k 31.12.2020 v sume 705,10 eur mesačne) od 01.01.2021 na sumu 723,50 eur mesačne a vdovský dôchodok (vyplácaný k 31.12.2020 v sume 142,70 eur mesačne) zvýšený od 01.01.2021 na sumu 146,50 eur mesačne.

Žalovaný pokračoval, že podľa § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z. z. sa starobný dôchodok v roku 2021 zvyšuje o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, teda o 2,6 % mesačnej sumy dôchodku, najmenej však o pevnú sumu zvýšenia určenú ako 2 % z priemernej mesačnej sumy príslušného druhu dôchodku vykázanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2020, to znamená najmenej o 9,40 eur mesačne. Starobný dôchodok žalobkyne bol zvýšený o 2,6 % mesačnej sumy jej dôchodku, čo je o 18,40 eur mesačne, pretože táto suma je vyššia ako pevná suma zvýšenia o 9,40 eur mesačne.

Tiež uviedol, že podľa § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z. z. sa vdovský dôchodok vyplácaný v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkov v roku 2021 zvyšuje o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, teda o 2,6 % mesačnej sumy dôchodku, najmenej však o pevnú sumu zvýšenia určenú ako 2 % z priemernej mesačnej sumy príslušného druhu dôchodku vyplácaného v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkov vykázanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2020, to znamená najmenej o 2,60 eur mesačne. Vdovský dôchodok žalobkyne bol zvýšený o 2,6 % mesačnej sumy dôchodku, čo je o 3,80 eur mesačne, pretože táto suma je vyššia ako pevná suma zvýšenia o 2,60 eur mesačne.

Vzhľadom na uvedené žalovaný odvoláciu námietku žalobkyne, ktorou poukázala na výsledné sumy zvýšeného starobného dôchodku a vdovského dôchodku vzhliadol ako nedôvodnú.

5. Žalovaný ďalej k námietke žalobkyne týkajúcej sa nerešpektovania právoplatných rozsudkov Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Sd/44/2012-58 zo dňa 20. júna 2013 a č.k. 9Sd/49/2013-75 zo dňa 22. augusta 2014 uviedol, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Sd/44/2012-58 zo dňa 20. júna 2013 v spojení s opravným uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Sd/44/2012-63 zo dňa 15. júla 2013 bol realizovaný rozhodnutiami Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X - R., č. XXX XXX XXXX X - R., č. XXX XXX XXXX X - R., č. XXX XXX XXXX X-R., č. XXX XXX XXXX X-O., č. XXX XXX XXXX X - O., č. XXX XXX XXXX X - O., č. XXX XXX XXXX X - O.. a č. XXX XXX XXXX X - R.. zo dňa 13. septembra 2013, a rozsudok Krajského súdu v Košiciach č.k. 9Sd/49/2013-75 zo dňa 22. augusta 2014 bol realizovaný rozhodnutím Sociálnej poisťovne, ústredie č. XXX XXX XXXX X - R. zo dňa 28. januára 2015.

6. K ďalšej odvolacej námietke žalobkyne týkajúcej sa výpočtu sumy starobného dôchodku vrátane valorizácií od 11.01.2005 a výpočtu sumy vdovského dôchodku vrátane valorizácií od 19.01.2007, žalovaný uviedol, že uvedené výpočty predložené žalobkyňou sú irelevantné, nemajú právnu oporu v zákone.

7. Žalovaný ako odvolací správny orgán ďalej uviedol, že v konaní o preskúmanie rozhodnutia správneho orgánu sa preskúmava zákonnosť konkrétneho rozhodnutia, proti ktorému smeruje odvolanie. Žalovaný vzhľadom na uvedené skonštatoval, že opakovane podávané odvolania žalobkyne proti rozhodnutiam o zvýšení sumy jej dôchodkov od 1. januára príslušného kalendárneho roka nemôžu ovplyvniť sumu už pôvodne priznaných dôchodkov a správnosť rozhodnutí potvrdených súdom.

8. V závere preto žalovaný zhrnul, že starobný dôchodok sa vypláca spolu s vdovským dôchodkom v správnej výške, ktorá bola určená v súlade s príslušnými právnymi predpismi. A navyše žalobkyňa nepredložila žiadne dôkazy, ktorými by spochybnila správnosť rozhodnutia o zvýšení sumy dôchodkov od 01.01.2021.

súdne konanie

9. Proti rozhodnutiu žalovaného zo dňa 22.03.2021 podala žalobkyňa správnu žalobu v ktorej uviedla, že napadnuté rozhodnutie považuje za nezákonné, zmätočné, nepreskúmateľné a právne irelevantné.

10. Namietala, že žalovaný nerešpektoval pri priznávaní jej dôchodkov rozsudky Krajského súdu v Košiciach a domnieva sa, že jej bola nezákonne priznaná suma starobného dôchodku 12 584 Sk mesačne od 11.01.2005 určená podľa § 66 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z., ktorý nezohľadňuje jej nárok vyplývajúci zo zaradenia zamestnaní do II. pracovnej kategórie v súlade s § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. Namietala tiež priznanú výšku vdovského dôchodku, nakoľko napadnuté rozhodnutie nerešpektovalo platnú legislatívu SR k 18.01.2007 (konkr. § 74 ods. 6 a § 75 ods. 4 zákona č. 310/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov, účinné v období od 01.08.2006 do 31.12.2007), čo má podľa názoru žalobkyne vplyv na doposiaľ neoprávnene vyplácanú nižšiu sumu vdovského dôchodku ako jej patrí, a to od 19.01.2007.

11. Následne poukázala na vlastné výpočty starobného i vdovského dôchodku a tiež na chyby v písaní v napadnutom rozhodnutí.

12. Konštatovala, že trvá na tom, že základ od ktorého sa odvíja výška jej starobného dôchodku a vdovského dôchodku nie je Sociálnou poisťovňou, ústredie (ako správny orgán prvého stupňa) vypočítaný správne. Žiada preto zaviazať správny orgán prvého stupňa o vydanie rozhodnutí, ktorými jej budú priznané nižšie uvedené sumy či už starobného či vdovského dôchodku za jednotlivé časové obdobia:

starobný dôchodok :

od 11.01.2005 v sume 20 169 Sk mesačne,
od 01.02.2005 sa zvyšuje na sumu 20 186 Sk mesačne,
od 20.07.2005 v sume 20 186 Sk mesačne,
od 01.07.2006 sa zvyšuje na sumu 21 388 Sk mesačne,
od 01.07.2007 sa zvyšuje na sumu 22 725 Sk mesačne,
od 13.06.2008 sa zvyšuje na sumu 24 737 Sk mesačne,
od 01.07.2008 a zvyšuje na sumu 25 974 Sk mesačne,
k 01.01.2009 patrí v sume 862,20 eur mesačne,
od 01.01.2009 sa upravuje na sumu 922,20 eur mesačne,
od 01.01.2010 sa zvyšuje na sumu 950,40 eur mesačne,
od 01.01.2011 sa zvyšuje na sumu 967,60 eur mesačne,
od 01.01.2012 sa zvyšuje na sumu 999,60 eur mesačne,
od 01.01.2013 sa zvyšuje na sumu 1 010,80 eur mesačne,
od 01.01.2014 sa zvyšuje na sumu 1 019,60 eur mesačne,
od 01.01.2015 sa zvyšuje na sumu 1 024,80 eur mesačne,
od 01.01.2016 sa zvyšuje na sumu 1 026,70 eur mesačne,
od 01.01.2017 sa zvyšuje na sumu 1 034,90 eur mesačne,
od 01.01.2018 sa zvyšuje na sumu 1 043,30 eur mesačne,
od 01.01.2019 sa zvyšuje na sumu 1 070,50 eur mesačne,
od 01.01.2020 sa zvyšuje na sumu 1 101,60 eur mesačne,
od 01.01.2021 sa zvyšuje na sumu 1 130,30 eur mesačne,
vdovský dôchodok :

od 19.01.2007 v sume 5 440 Sk mesačne,
od 01.07.2007 sa zvyšuje na sumu 5 780 Sk mesačne,
od 01.07.2008 sa zvyšuje na sumu 6 069 Sk mesačne,
od 01.01.2009 sa zvyšuje na sumu 215,60 eur mesačne,
od 01.01.2010 sa zvyšuje na sumu 222,20 eur mesačne,
od 01.01.2011 sa zvyšuje na sumu 226,20 eur mesačne,
od 01.01.2012 sa zvyšuje na sumu 233,70 eur mesačne,
od 01.01.2013 sa zvyšuje na sumu 236,90 eur mesačne,
od 01.01.2014 sa zvyšuje na sumu 239,40 eur mesačne,
od 01.01.2015 sa zvyšuje na sumu 240,90 eur mesačne,
od 01.01.2016 sa zvyšuje na sumu 241,50 eur mesačne,
od 01.01.2017 sa zvyšuje na sumu 243,80 eur mesačne,
od 01.01.2018 sa zvyšuje na sumu 246,20 eur mesačne,
od 01.01.2019 sa zvyšuje na sumu 252,70 eur mesačne,
od 01.01.2020 sa zvyšuje na sumu 260,10 eur mesačne,
od 01.01.2021 sa zvyšuje na sumu 266,90 eur mesačne.

13. K správnej žalobe sa písomným podaním zo dňa 11.08.2021 vyjadril žalovaný, ktorý konštatoval, že žalobkyňa v správnej žalobe uvádza totožné námietky ako v odvolaní zo dňa 21.01.2021.

14. Žalovaný následne len zopakoval to, čo už uviedol v napadnutom rozhodnutí a konštatoval, že starobný dôchodok spolu s vdovským dôchodkom bol určený v správnej sume, v súlade so zákonom. Navrhol preto, aby súd správnu žalobu zamietol ako nedôvodnú.

15. Žalovaná na vyjadrenie žalovaného k správnej žalobe reagovala podaním repliky zo dňa 07.09.2021 v ktorej uviedla, že žalovaný sa vôbec nevyjadril k ustanoveniu zákona o sociálnom poistení, týkajúceho sa priznania jej starobného dôchodku k 11.01.2005, ktoré naďalej považuje za nezákonné. Pokračovala, že rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 22.04.2014 jej bola správnym orgánom zamietnutá žiadosť z 12.02.2014 o prepočet sumy vdovského dôchodku od 19.01.2007, čo potvrdil Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom sp. zn. 9So/84/2017 z 30.1.2019, čím došlo Najvyšším súdom SR k porušeniu jej základného práva na spravodlivé súdne konanie a tým aj k nepriznaniu primeranej, zákonom stanovenej dávky vdovského dôchodku odo dňa dovŕšenia dôchodkového veku zomretého manžela, ako základu pre výpočet jej vdovského dôchodku; trvala na tom, že správne orgánu vznikla povinnosť prehodnotiť sumu jej vdovského dôchodku od 19.01.2007 podľa § 75 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z.

16. V závere dala otázku: „... akú výpovednú hodnotu môže mať vyjadrenie žalovanej k správnej žalobe, keď nemala k dispozícii môj administratívny spis?“ Požiadala preto súd, aby opätovne vyzval žalovanú na podanie vyjadrenia k správnej žalobe.

17. Replika bola žalovanému doručená dňa 10.09.2021, no žalovaný na repliku duplikou nereagoval.

18. Následne žalobkyňa doplnila svoju žalobu písomným podaním zo dňa 02.11.2022 s prílohami. V doplnení žaloby uviedla, že považuje rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa zo dňa 09.05.2005, ktorým jej bol podľa § 65 a § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. od 11.01.2005 priznaný starobný dôchodok v sume 12 584 Sk mesačne za nezákonné a priznanú sumu starobného dôchodku 12 584 Sk mesačne za právne irelevantnú. Vzhľadom na uvedené, považuje za právne irelevantnú aj vyplácanú sumu starobného dôchodku 705,10 eur mesačne k 31.12.2020, odvíjajúcu sa od právne irelevantne priznanej sumy starobného dôchodku 12 584 Sk mesačne, z ktorej odmieta sumu zvýšenia starobného dôchodku o 18,40 eur mesačne od 01.01.2021 podľa § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z. z. na sumu 723,50 eur mesačne. Žalobkyňa opakuje, že ňou predložené výpočty sumy starobného dôchodku vrátane valorizácií od 11.01.2005 sú relevantné a majú právnu oporu v správnej aplikácii prechodného ustanovenia § 274 zákona č. 461/2003 Z. z. Vzhľadom na uvedené je podľa názoru žalobkyne zrejmé, že žalovaná nerešpektovala právoplatné rozsudky Krajského súdu v Košiciach č.k. 6Sd/44/2012-58 zo dňa 20.06.2013 a č.k. 9Sd/49/2013-75 zo dňa 22.08.2014, keď doposiaľ nevydala rozhodnutie o prepočítaní sumy starobného dôchodku podľa § 274 ods. 1, 2 a § 112 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 461/2003 Z. z. so spätnou platnosťou od 11.01.2005 k čomu ju v predmetných zrušovacích rozsudkoch zaviazali súdy, a tak všetky zvýšenia sumy starobného dôchodku u novovydaných rozhodnutí po 11.01.2005 sa odvíjajú iba od právne irelevantnej priznanej sumy starobného dôchodku 12 584 Sk mesačne, neoprávnené určenej. Následne opätovne poukázala na ňou uskutočnené výpočty výšky jej starobného dôchodku, nakoľko tie sú relevantné a majú oporu v zákone. Trvá na tom, že kým žalovaná nevydá rozhodnutie, ktorým vykoná prepočet priznanej sumy starobného dôchodku podľa § 274 ods. 1, 2 a § 112 ods. 1 písm. a/ a b/ zákona č. 461/2003 Z. z. so spätnou platnosťou od 11.01.2005, a takto vydané rozhodnutie nenadobudne právoplatnosť, dovtedy všetky ňou vydané rozhodnutia s účinnosťou po 11.01.2005 sú neprávoplatné na základe zásady, že ak nie je právoplatne rozhodnuté o priznaní prvotnej sumy starobného dôchodku od 11.01.2005, tak nemôže byť právoplatne rozhodnuté, v súlade s platnou legislatívou, ani rozhodnutiami vydanými s účinnosťou po 11.01.2005.

19. K namietanej výške vdovského dôchodku žalobkyňa uviedla, že trvá na tom, že ňou predložené výpočty sumy vdovského dôchodku vrátane valorizácií od 19.01.2007 sú právne relevantné a majú oporu v § 260 ods. 1, § 264 ods. 1, § 74 ods. 6, § 75 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z., preto jej nie je zrejme prečo jej žalovaná k 19.01.2007 neprehodnotila sumu vdovského dôchodku v súlade s aktuálne platnými ustanoveniami § 184 ods. 3 a § 75 ods. 4 zákona č. 461/2003 Z. z. v znení zákona č. 310/2006 Z. z., na ktorej prehodnotení naďalej trvá.

20. Žalobkyňou podané písomné doplnenie žaloby bolo žalovanému doručené dňa 18.11.2022, no žalovaný sa k nemu nevyjadril.

21. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 01.12.2022, na ktorom sa zúčastnila žalobkyňa ako aj zástupca žalovaného. Žalobkyňa zotrvala na žalobných dôvodoch uvedených v správnej žalobe a tiež na svojich ďalších písomných podaniach. Poukázala tiež na rozsudok tunajšieho súdu sp. zn. 2Sa/9/2020 zo dňa 24.11.2022, ktorým bolo zrušené právoplatné a vykonateľné rozhodnutie žalovaného č. XXX XXX XXXX X zo dňa 02.07.2020 (bolo ním potvrdené rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.11.2019 o zvýšení starobného dôchodku žalobkyni na sumu 705,10 eur a vdovského dôchodku na sumu 142,70 eur, a to od 01.01.2020) a to bolo vrátené na ďalšie konanie. Z tohto dôvodu tiež považuje za nesprávne aj napadnuté rozhodnutie žalovaného, preskúmané v tomto konaní, týkajúce sa zvýšenia dôchodkov (starobného i vdovského). Žalovaný tiež zotrval na všetkých svojich písomných vyjadreniach. Následne žalobkyňa poukázala na predchádzajúce súdne konania súvisiace s predmetom konania a konštatovala, že v predmetnom konaní nenamieta zákonné ustanovenia (neplatnosť legislatívy) podľa ktorých jej boli zvýšené dôchodky, tie sú v poriadku, ale namieta základ, teda výšku pôvodne priznaného starobného dôchodku a tiež výšku priznaného vdovského dôchodku, nestotožnila sa totiž s výpočtom výšky uvedených dôchodkov správnymi orgánmi, a preto aj všetky nadväzujúce valorizačné rozhodnutia správnych orgánov považuje za nesprávne a nezákonné. Opätovne tiež namietala chyby v písaní v napadnutom rozhodnutí žalovaného. Následne súd poukázal na rozhodnutia najvyšších slovenských súdnych inšancií týkajúcich sa základu starobného i vdovského dôchodku žalobkyne, no žalobkyňa sa ani s týmito rozhodnutiami nestotožnila. Zástupca žalovaného v závere navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť, nakoľko napadnuté rozhodnutie považuje za správne a zákonné. Účastníkom konania bolo následne súdom oznámené, že rozsudok vo veci bude vyhlásený (v súlade s § 116 SSP) dňa 28.12.2022 o 10:30h, čo účastníci konania vzali na vedomie. Na verejnom vyhlásení rozsudku dňa 28.12.2022 bola prítomná žalobkyňa i zástupca žalovaného.

právny názor správneho súdu

22. Krajský súd v Košiciach ako vecne a miestne príslušný správny súd konajúc v súlade s ustanoveniami zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok (ďalej aj SSP) v konaní o správnej žalobe v sociálnych veciach podľa § 199 a nasl. SSP, preskúmal žalobou napadnuté rozhodnutia správnych orgánov, ako aj priebeh administratívneho konania, ktoré predchádzalo ich vydaniu, a vo veci rozhodol po pojednávaní konanom dňa 01.12.2022, rozsudkom verejne vyhláseným dňa 28.12.2022, keď dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná, preto ju zamietol a účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal.

23. Len z dôvodu prehľadnosti správny súd uvádza, že správny orgán prvého stupňa rozhodnutím č. XXX XXX XXXX X zo dňa 03.12.2020 podľa § 82 a § 293dx zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej aj zákon o SP alebo zákon o sociálnom poistení alebo zákon č. 461/2003 Z. z.) žalobkyni zvýšil od 01.01.2021 starobný dôchodok na sumu 723,50 eur mesačne a vdovský dôchodok na sumu 146,50 eur mesačne. Nakoľko sa žalobkyňa s uvedeným rozhodnutím nestotožnila, podala proti nemu odvolanie, o ktorom rozhodol žalovaný napadnutým rozhodnutím.

24. Vychádzajúc z pripojeného administratívneho spisu, podkladom pre rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. XXX XXX XXXX X zo dňa 03.12.2020 v spojení s napadnutým rozhodnutím žalovaného bolo (v tom čase) právoplatné a vykonateľné rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.11.2019 (potvrdené rozhodnutím žalovaného č. XXX XXX XXXX X zo dňa 02.07.2020), ktorým bol žalobkyni zvýšený od 01.01.2020 starobný dôchodok na sumu 705,10 eur mesačne a vdovský dôchodok na sumu 142,70 eur mesačne, a tieto jej boli vyplácané do konca roka 2020.

25. Podľa § 2 ods. 1 a 2 SSP, v správnom súdnictve poskytuje správny súd ochranu právam alebo právom chráneným záujmom fyzickej osoby a právnickej osoby v oblasti verejnej správy a rozhoduje v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom. Každý, kto tvrdí, že jeho práva alebo právom chránené záujmy boli porušené alebo priamo dotknuté rozhodnutím orgánu verejnej správy, opatrením orgánu

verejnej správy, nečinnosťou orgánu verejnej správy alebo iným zásahom orgánu verejnej správy, sa môže za podmienok ustanovených týmto zákonom domáhať ochrany na správnom súde.

26. Podľa § 6 ods. 1 SSP, správne sudy v správnom súdnictve preskúmajú na základe žalôb zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, opatrení orgánov verejnej správy a iných zásahov orgánov verejnej správy, poskytujú ochranu pred nečinnosťou orgánov verejnej správy a rozhodujú v ďalších veciach ustanovených týmto zákonom.

27. Podľa § 6 ods. 2 písm. c/ SSP, správne sudy rozhodujú v konaniach o správnych žalobách v sociálnych veciach.

28. Podľa § 199 ods. 1 písm. a/ SSP, sociálnymi vecami sa na účely tohto zákona rozumie rozhodovanie Sociálnej poisťovne.

29. Podľa § 199 ods. 3 SSP, ak nie je v tejto hlave ustanovené inak, použijú sa na konanie v sociálnych veciach ustanovenia o konaní o všeobecnej správnej žalobe.

30. Podľa § 135 ods. 1 SSP, na rozhodnutie správneho súdu je rozhodujúci stav v čase právoplatnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy alebo v čase vydania opatrenia orgánu verejnej správy.

31. Podľa § 82 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, dôchodková dávka vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov vykázaného štatistickým úradom za prvý polrok kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

32. Podľa § 82 ods. 2 zákona o sociálnom poistení, príslušný kalendárny rok je rok, v ktorom sa zvýšenie dôchodkových dávok vykonáva. Dôchodková dávka vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje od 1. januára príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka sa zvyšuje odo dňa jej priznania.

33. Podľa § 82 ods. 3 zákona o sociálnom poistení, na zvýšenie dôchodkovej dávky je rozhodujúca mesačná suma dôchodkovej dávky bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku vyplácaná ku dňu, od ktorého sa zvyšuje.

34. Podľa § 82 ods. 4 zákona o sociálnom poistení, starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok a invalidný dôchodok, ktoré sa v príslušnom kalendárnom roku nevyplácajú z dôvodu poskytovania náhrady príjmu pri dočasnej pracovnej neschopnosti zamestnanca podľa osobitného predpisu alebo nemocenského, na ktoré vznikol nárok pred priznaním starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, sa zvýšia za príslušný kalendárny rok, v ktorom sa z uvedeného dôvodu nevyplácali. Toto zvýšenie patrí od vzniku nároku na výplatu týchto dôchodkov.

35. Podľa § 82 ods. 5 zákona o sociálnom poistení, dôchodková dávka, ktorá sa v príslušnom kalendárnom roku nevyplácala z dôvodu zániku nároku na jej výplatu, sa zvýši pri opätovnom vzniku nároku na jej výplatu za každý príslušný kalendárny rok, v ktorom sa dôchodková dávka nevyplácala. Tieto zvýšenia patria od opätovného vzniku nároku na výplatu dôchodkovej dávky.

36. Podľa § 82 ods. 6 zákona o sociálnom poistení, ak je dôchodková dávka upravená z dôvodu súbehu s inou dôchodkovou dávkou, pri prvej zmene sumy vyplácanej dôchodkovej dávky, ktorá súvisí s dôvodom zníženia dôchodkovej dávky, sa určí zvýšenie odo dňa zmeny.

37. Podľa § 82 ods. 7 zákona o sociálnom poistení, pri súbehu nárokov na viac dôchodkových dávok sa zvyšuje každá z týchto dôchodkových dávok.

38. Podľa § 82 ods. 8 zákona o sociálnom poistení, vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok a sirotsky dôchodok sa v príslušnom kalendárnom roku nezvyšujú, ak ich suma bola určená zo starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku zvýšeného v príslušnom kalendárnom roku.

39. Podľa § 82 ods. 9 zákona o sociálnom poistení, zvýšenie dôchodkových dávok sa zlučuje s dôchodkovou dávkou.

40. Podľa § 293dx ods. 1 zákona o sociálnom poistení, od 1. januára 2018 do 31. decembra 2021 sa dôchodková dávka, okrem vyrovnávacieho príplatku, vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a dôchodková dávka, okrem vyrovnávacieho príplatku, priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka zvyšuje podľa § 82, najmenej o pevnú sumu určenú 2 % z priemernej mesačnej sumy príslušnej dôchodkovej dávky vykazanej Sociálnou poisťovňou k 30. júnu kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku. Príslušnou dôchodkovou dávkou podľa prvej vety pre

a/ invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %, invalidný dôchodok podľa § 266 a sociálny dôchodok je invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 %,

b/ invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % je invalidný dôchodok priznaný z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 %.

41. Podľa § 293dx ods. 2 zákona o sociálnom poistení, pevná suma zvýšenia dôchodkovej dávky, ktorá sa

a/ nevypláca v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkových dávok, sa určí z priemernej mesačnej sumy príslušnej dôchodkovej dávky, ktorá sa nevypláca v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkových dávok,

b/ vypláca v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkových dávok, sa určí z priemernej mesačnej sumy príslušnej dôchodkovej dávky, ktorá sa vypláca v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkových dávok.

42. Podľa § 293dx ods. 3 zákona o sociálnom poistení, na určenie priemernej mesačnej sumy starobného dôchodku, priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť o viac ako 70 % a priemernej mesačnej sumy invalidného dôchodku priznaného z dôvodu poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť najviac o 70 % sa zohľadňuje suma starobného dôchodku a suma invalidného dôchodku bez jej zvýšenia na sumu minimálneho dôchodku.

43. Podľa § 293dx ods. 4 zákona o sociálnom poistení, dôchodková dávka, ktorej suma bola určená s prihliadnutím na obdobie poistenia získané v cudzine podľa osobitného predpisu alebo podľa medzinárodnej zmluvy, sa zvýši najmenej o pomernú časť pevnej sumy, ktorá zodpovedá pomernej časti, v akej sa priznal čiastkový dôchodok podľa predpisov Slovenskej republiky.

44. Podľa § 293dx ods. 5 zákona o sociálnom poistení, Sociálna poisťovňa na svojom webovom sídle zverejní

a/ priemerné mesačné sumy dôchodkových dávok na účely odsekov 1 až 3 platné k 30. júnu kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku, do 31. augusta kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku,

b/ pevnú sumu zvýšenia dôchodkovej dávky najneskôr do 31. októbra kalendárneho roka, ktorý predchádza príslušnému kalendárnemu roku.

45. Podľa § 293dx ods. 6 zákona o sociálnom poistení, od 1. januára 2018 do 31. decembra 2021 sa úrazová renta vyplácaná k 1. januáru príslušného kalendárneho roka a úrazová renta priznaná od 1. januára do 31. decembra príslušného kalendárneho roka zvyšuje podľa § 89 ods. 8 najmenej o 2 %.

46. Podstatou správneho súdnictva je ochrana práv občanov a právnických osôb, o ktorých sa rozhodovalo v správnom konaní. Úlohou súdu v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť orgánov verejnej správy pri zisťovaní skutkového stavu. Jeho úlohou je preskúmať ich rozhodnutia, či príslušné orgány verejnej správy pri riešení konkrétnych otázok, vymedzených žalobou, rešpektovali príslušné hmotnoprávne a procesnoprávne predpisy. Úlohou súdu je posudzovať, či si orgán verejnej správy zadovážil dostatok skutkových podkladov pre vydanie rozhodnutia, či zistil vo veci skutočný stav, či konal v súčinnosti s účastníkmi konania, či rozhodnutie obsahovalo zákonom predpísané náležitosti.

Zákonnosť rozhodnutia je podmienená zákonnosťou postupu orgánu verejnej správy predchádzajúceho vydaniu rozhodnutia (záver NS SR sp. zn. 2Sžo/32/2014).

47. Správny súd preskúmal správnu žalobou napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa a tiež konanie, ktoré ich vydaniu predchádzalo v medziach podanej žaloby a dospel k záveru, že oba správne orgány postupovali v súlade s platnou právnou úpravou, a preto aj preskúmané rozhodnutia sú vecne správne a zákonné. Podľa názoru súdu v správnom konaní bol dostatočne zistený skutkový stav veci a z neho bol vyvodený aj správny právny záver, s ktorým sa súd stotožňuje.

48. Predmetom súdneho prieskumu je žalovaným potvrdené rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa o zvýšení starobného dôchodku a vdovského dôchodku žalobkyne od 01.01.2021, teda rozhodnutie o valorizácii uvedených dôchodkov. Postup správneho orgánu pri vydávaní valorizačného rozhodnutia a pri výpočte sumy zvýšenia dôchodkovej dávky je presne stanovený v citovaných ustanoveniach § 82 a § 293dx zákona o sociálnom poistení.

V súlade s nimi sa starobný dôchodok v roku 2021 zvyšuje o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, teda o 2,6 % mesačnej sumy dôchodku, najmenej však o pevnú sumu zvýšenia určenú ako 2 % z priemernej mesačnej sumy príslušného druhu dôchodku vykázanéj Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2020, to znamená najmenej o 9,40 eur mesačne. Starobný dôchodok žalobkyne tak bol zvýšený o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, čo je o 18,40 eur mesačne, pretože táto suma je vyššia ako pevná suma zvýšenia 9,40 eur mesačne.

A tiež vdovský dôchodok vyplácaný v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkov v roku 2021 zvyšuje o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, teda o 2,6 % mesačnej sumy dôchodku, najmenej však o pevnú sumu zvýšenia určenú ako 2 % z priemernej mesačnej sumy príslušného druhu dôchodku vyplácaného v sume jednej polovice z dôvodu súbehu nárokov na výplatu dôchodkov vykázanéj Sociálnou poisťovňou k 30. júnu 2020, to znamená najmenej o 2,60 eur mesačne. Vdovský dôchodok žalobkyne bol tak zvýšený o percento medziročného rastu spotrebiteľských cien za domácnosti dôchodcov, čo je o 3,80 eur mesačne, pretože táto suma je vyššia ako pevná suma zvýšenia 2,60 eur mesačne.

49. K námietke žalobkyne, že rozhodnutie žalovaného č. XXX XXX XXXX X zo dňa 02.07.2020, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa o zvýšení dôchodkov žalobkyne od 01.01.2020 (starobného dôchodku na sumu 705,10 eur mesačne a vdovského dôchodku na sumu 142,70 eur mesačne) bolo zrušené rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 2Sa/9/2020 zo dňa 24.11.2022 súd konštatuje, že vzhľadom na vyššie citované ustanovenie § 135 ods. 1 SSP je táto námietka žalobkyne bezpredmetná, nakoľko v čase vydania napadnutého rozhodnutia žalovaného, bolo rozhodnutie žalovaného č. XXX XXX XXXX X zo dňa 02.07.2020 právoplatné a vykonateľné.

50. Žalobkyňa v podanej správnej žalobe v súvislosti s postupom správneho orgánu pri zvyšovaní jej dôchodkov v súlade s vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami žiadne konkrétne námietky nevzniesla. Žalobkyňa v podstate namietala tú skutočnosť, že sa nestotožňuje so základnou výškou jej správnym orgánom určenou starobného dôchodku ako i základnou výškou jej vdovského dôchodku. Podľa názoru žalobkyne jej mal byť napadnutým rozhodnutím resp. rozhodnutím správneho orgánu prvého stupňa od 01.01.2021 zvýšený starobný dôchodok na sumu 1 130,30 eur mesačne (teda zvýšenie nie zo sumy 705,10 eur mesačne, ale zo sumy 1 101,60 eur mesačne) a vdovský dôchodok jej mal byť zvýšený na sumu 266,90 eur (t.j. zvýšenie nie zo sumy 142,70 eur mesačne, ale zo sumy 260,10 eur mesačne). Uvedené sumy dôchodkov (starobného vo výške 1 101,60 eur mesačne a vdovského vo výške 260,10 eur mesačne) si žalobkyňa vypočítala vlastným postupom a vlastným výkladom zákonných ustanovení.

51. Vzhľadom na to, že žalobkyňa v priebehu predmetného súdneho konania nenamieta žiadne konkrétne skutočnosti týkajúce sa postupu správneho orgánu pri zvyšovaní jej dôchodkov od 01.01.2021 aplikáciou vyššie citovaných ustanovení zákona o sociálnom poistení, a stále len deklarovala svoje presvedčenie o nesprávnom výpočte základnej výšky jej starobného dôchodku ako i vdovského dôchodku, ktoré nie sú predmetom tohto konania, súdu neostávalo iné len jej žalobu ako nedôvodnú zamietnuť podľa § 190 SSP.

52. Len na doplnenie súd uvádza, že v prípade ak by došlo k zrušeniu rozhodnutí o základnej výške dôchodkov žalobkyne, a následne k vydaniu nových rozhodnutí, povinnosťou správneho orgánu by bolo bez návrhu pristúpiť k zmene všetkých naň nadväzujúcich rozhodnutí, vrátane rozhodnutia o valorizácii takto nanovo priznaného dôchodku aj k 01.01.2021. Súd však musí podotknúť, že po detailnom oboznámení sa s predmetnom veci, je namieste poukázať na rozhodnutia najvyšších slovenských súdnych inšancií týkajúcich sa starobného i vdovského dôchodku žalobkyne, a to konkr. týkajúcich sa starobného dôchodku: rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10So/6/2017 zo dňa 28.03.2018 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 429/2018 zo dňa 05.12.2018 ako aj na rozsudok Najvyššieho správneho súdu sp. zn. 10So/1/2021 zo dňa 23.02.2022, a týkajúcich sa vdovského dôchodku: rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 9So/84/2017 zo dňa 30.01.2019 a uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 130/2020 zo dňa 13.10.2020.

53. S poukazom na uvedené má správny súd za to, že žalovaný i správny orgán prvého stupňa svoje rozhodnutia dostatočne odôvodnili a preskúmanými rozhodnutiami nedošlo k porušeniu zákona ani chránených záujmov žalobkyne. Z uvedených dôvodov považuje súd rozhodnutia žalovaného ako aj rozhodnutie správneho orgánu prvého stupňa za právne i vecne správne, a preto žalobu ako nedôvodnú zamietol.

54. Tiež je vhodné dodať, že správny súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkmi konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Pozri judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, Ústavného súdu Slovenskej republiky, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, týkajúcej sa požiadaviek riadneho odôvodnenia rozsudku súdu (napr. Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, García Ruiz c. Španielsko z 21. januára 1999, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22. októbra 2015 sp. zn. II. ÚS 675/2014-40, uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 03. júla 2003 sp. zn. IV. ÚS 115/03-14, prípadne sp. zn. IV. ÚS 112/05, alebo sp. zn. I. ÚS 117/05, Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 7Asan/3/2019 zo dňa 29. januára 2020).

55. Pre úplnosť správny súd uvádza, že úlohou žalovaného bude vydať opravné rozhodnutie k napadnutému rozhodnutiu, v ktorom opraví chyby v písaní: v záhlaví napadnutého rozhodnutia opraví rok „2021“ na rok „2020“, a vo výroku napadnutého rozhodnutia doplní za slová „starobného dôchodku“ ešte slová „a vdovského dôchodku“, čím odstráni nepresnosti svojho rozhodnutia a pri svojej ďalšej činnosti bude dôslednejší, aby k takýmto chybám v budúcnosti nedochádzalo.

56. O trovách konania rozhodol súd podľa § 167 a nasl. SSP, podľa ktorého účastníkom právo na náhradu trov konania nepriznal, pretože žalobkyňa nemala v konaní úspech celkom ani z časti a žalovanému nevznikli také dôvodne vynaložené trovy konania, ktoré by bolo možné od žalobkyne spravodlivo požadovať.

Poučenie:

Doručený rozsudok je právoplatný.

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote jedného mesiaca odo dňa doručenia rozsudku na Krajský súd v Košiciach. Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť.

Sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ musí byť v konaní o kasačnej sťažnosti zastúpený advokátom. Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak

a/ má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b/ ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c/ a d/,

c/ je žalovaným Centrum právnej pomoci.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania podľa § 57 SSP (ktorému správne mu súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisová značka konania) uviesť

a/ označenie napadnutého rozhodnutia,

b/ údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,

c/ opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len "sťažnostné body"),

d/ návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti (§ 445 ods. 2 SSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí správne mu súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Správny súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. K podaniu kolektívneho orgánu musí byť pripojené rozhodnutie, ktorým príslušný kolektívny orgán vyslovil s podaním súhlas.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší účastník konania dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, správny súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Kasačnú sťažnosť možno podľa § 440 ods. 1 SSP odôvodniť len tým, že krajský súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že

a/ na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správne mu súdnictve,

b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,

c/ účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred krajským súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d/ v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,

e/ vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený krajský súd,

f/ nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

g/ rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,

h/ sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,

i/ nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo j/ podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g/ až i/ Správne mu súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred krajským súdom.